

Justering av driftsbudsjett 2026

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	
	Kommunestyre	

Rådmannens innstilling

Driftsbudsjettet justeres ifølge vedlagte oversikt for følgende poster:

1. Inntektene justeres med 25 mill. kr i økte skatteinntekter, og 25 mill. kr i nedjustert rammetilskudd.
2. Integreringstilskudd økes med 7 mill.kr, og utgifter for lønn, husleie og driftsutgifter økes tilsvarende for integreringstjenesten.
3. Forventet kraftomsetning økes med 40 mill. kr, og skattekostnad økes med 3 mill. kr. Det avsettes 37 mill. kr til ekstraordinær nedbetaling av lånegjeld ifølge handlingsregel.
4. Renteutgifter og renteinntekter økes med 2 mill. kr.
5. Helse – og omsorgssektorens budsjett økes med 5 mill.kr for vikarinnleie, der 2 mill. kr dekkes inn med økte sykkelønnsrefusjoner.
6. Hol kirkelige fellesråd tilbys et kortsiktig lån på 2 mill. kr som skal betales tilbake innen 01.03.27 med renter.

Saken avgjøres av

Kommunestyret.

Vedlegg

Vedlegg

- 1 KS prognose for Hol kommune pr 26.6.26 Skatt og rammetilskudd
- 2 Driftsbudsjett 2026 med endringer

Saksopplysninger

Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. I tertialrapport nr. 1 i 2026 ble det vist til følgende forventede endringer:

1. Skatt og rammetilskudd: det er budsjettert med utgangspunkt i informasjon i regjeringens utkast til inntektssystem for kommunene, Grønt hefte. I ettertid viser prognoser fra KS at det blir større skatteinntekter til kommunen, som avregnes i inntektssystemet mot rammetilskudd.
2. Integreringstilskudd blir større enn budsjettert, fordi det er vedtatt bosetting av 35 nye flyktninger i Ksak 10/26. Dette tilskuddet skal brukes til integreringsformål.
3. Kraftomsetningen blir større enn budsjettert, fordi det er høyere energipriser enn forutsatt. Dette skal disponeres til nedbetaling av lånegjeld ifølge handlingsregel.

I tillegg er det behov for å ta høyde for følgende for 2026:

Det er behov for å omdisponere budsjettmidler i helse og omsorg til innleie av personell, siden det er utfordringer med å rekruttere og tilsette bemanning i institusjonstjenesten. Det jobbes iherdig med å tilsette egne ansatte i de vakante stillingene, men det forventes at utfordringen med få kvalifiserte søkere til stillingene vil vedvare utover høsten.

Hol kirkelige fellelsråd vil få likviditetsproblemer i 2026 som følge av arbeidsstans under arbeidet ved rehabiliteringen av Hol kyrkje i 2024. Rehabiliteringen av Hol nye kyrkje på Hagafoss til 100-årsjubiléet har på mange måter vært et vellykket prosjekt, med en helt nødvendig omtekking av taket, utbedringer av gamle råteskader, etterisolering og installasjon av varmepumpe med vannbåren varme, slik at kirka nå også brukes hele året. Dessverre har prosjektet også møtt store uforutsett hindringer og blitt vesentlig forsinket og

dyrere enn forutsatt, hovedsakelig som følge av hovedentreprenørs konkurs og arbeidsstans.

Total kostnad for istandsettingen av Hol nye kyrkje endte på ca. 18,5 mill + mva.

Hol kommune har bidratt med 11,97 mill kr jfr. kommunens finansieringsansvar for vedlikehold av kirkebyggene i Trossamfunnsloven §14. Det statlige Kirkebevaringsfondet bevilget et tilskudd på 2,2 mill kr fra den aller første tildelingen. Hol og Hovet sokn har bidratt med 1,3 mill kr spesifikt til etablering av innvendig toalett, kjøkken og kirkestue under galleriet.

Merforbruket i prosjektet endte opp på ca. 3 mill.kr. Kirkebevaringsfondet forventes å kunne dekke 50% av deler av merforbruket, budsjettert til minst 425.000,-. Den prinsipielle og praktiske avklaringen om hva som støttes ventes 10. september.

Hol kirkelige fellesråd har sett på muligheten til å selv dekke inn merforbruket i prosjektet over egne budsjetter, men alle tilgjengelige fondsmidler er allerede benyttet til istandsettingsarbeid. Regnskapsmessig er det mulig å dekke inn merforbruket fordelt over 4 år ved nedbemanning av ansatte, men det er ikke likviditet til å kunne utbetale lønn til ansatte i november og desember måneder 2026 uten bistand fra Hol kommune.

Det er 3 alternative måter å finansiere likviditetsutfordringen:

A Innvilge kommunalt utlån på 2 mill. kr med krav om tilbakebetaling med renter i 2027.

B Forskuttere 2 mill. kr av fellesrådets driftstilskudd for 2027 innen 1. november 2026.

Sannsynligvis vil det være behov for forskuttering også i 2027.

C Yte en tilleggsbevilgning til prosjektet på 50% av merforbruket – kr 1,5 mill – begrunnet i

Hol kommunes finansieringsansvar for kirkebyggene i Trossamfunnsloven §14.

Forhåpentligvis vil dette påvirke behandlingen hos Kirkebevaringsfondet positivt, og gjøre det mulig å unngå nedbemanning av en allerede presset stab. Ikke-lovpålagte tjenester innen kultur, diakoni og barne- og ungdomsarbeid kan også skjermes fra vedvarende kutt de neste 4 årene.

Forhold til overordnet plan

Handlingsprogram og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026.

Miljøkonsekvenser

Ikke relevant.

Økonomiske konsekvenser

1. Skatt – og rammetilskudd (frie inntekter) til Hol kommune er samlet budsjettert til 404,4 mill. kr som var informasjonen som ble publisert ved regjeringens forslag til statsbudsjett 2026 den 15.10.25. Det var beregnet 179,6 mill. kr i rammetilskudd, og 224,8 mill. kr i skatteinntekter. I ettertid har KS publisert prognosemodeller som tar høyde for inntektsutjevningen som blir aktuell for kommuner som har større skatteinntekter enn landsgjennomsnittet. Prognosen viser at Hol kommuner trolig får utjevnet 25 mill. kr, som er forventet økte skatteinntekter, og avregnet mot rammetilskuddet. Budsjettet bør derfor reguleres mellom disse to postene.
2. Integreringstilskudd blir større enn budsjettert, fordi det er vedtatt bosetting av 35 nye flyktninger i Ksak 10/26. Dette tilskuddet skal brukes til integreringsformål, og det stipuleres at tilskuddet i 2026 blir på minimum 25 mill. kr. Sektoren budsjetterte med et tilskudd på 18 millioner, og derfor ønskes en budsjettjustering med 7 mill. kroner i økt tilskudd, som skal disponeres til driftsmidler for integreringstjenesten.
3. Kraftomsetningen blir større enn budsjettert, fordi det er høyere energipriser enn forutsatt. Det er budsjettert med 75 mill. kr i inntekter til Hol kommune før skattekostnad. Prognose fra Ustekveikja Energi pr. 10. juni viser at kommunen kan oppnå 120-130 mill. kr i total inntekt, men dette er avhengig av tilgjengelig mengde andelskraft og markedssituasjonen. Med forutsetning om noe usikkerhet så kan budsjettert kraftomsetning justeres opp fra 75 mill. kr til 115 mill. kr, og det må tas høyde for økt skattekostnad for 3 mill. kr. Den økte omsetningen, fratrullet skattekostnad, netto 37 mill. kr skal avsettes til nedbetaling av lånegjeld ifølge handlingsregelen for kraftomsetning. En nedbetaling av lånegjeld vil medføre lavere avdrags – og rentekostnader i påfølgende år med 3 mill. kr (forutsatt 5 % lånerente).
4. Styringsrenten ble satt opp til 4,25 % den 6. mai, som fører til at lånerenten blir ca 5,2 % som tilsvarer om lag 2 mill. kr større renteutgifter for Hol kommune. Det vil

også medføre større renteinntekter, samt at det er lagt til grunn noe for lave renteinntekter. Budsjettet bør justeres opp med 2 mill. kr for både renteutgifter -og renteinntekter.

5. Det er behov for å omdisponere budsjettmidler i helse og omsorg til innleie av personell, siden det er sykefravær og utfordringer med å rekruttere og tilsette bemanning i institusjonstjenesten. Det er behov for å øke vikarinnleie-budsjettet med 5 mill. kr. Av dette kan 2 mill. kr dekkes inn med økte sykelønnsrefusjoner.
6. Hol kirkelige fellestråd vil få utfordringer med likviditeten, beregnet til 2 mill. kr i løpet av høsten. Kommunen har et ansvar for å gi tilskudd slik at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, og sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning jfr. Trossamfunnsloven § 14. Et forskudd på neste års tilskudd vil svekke kommunens likviditet og renteinntekter i år, og det foreslås derfor at kommunen yter et utlån som må betales tilbake tidlig i 2027 med renter som dekker kommunens tap for om lag 33 000 kr.

Vurdering

Driftsbudsjettet bør justeres når det er vesentlige endringer i forutsetningene for inntekter, og når det påløper utgifter som må tas høyde for. Endringene i skatt og rammetilskudd er i hovedsak en justering mellom postene.

Integreringstilskuddet øker som følge av bosetning av flere flyktninger som er bestemt etter at årsbudsjettet ble lagt.

Kraftomsetningen har økt gjennom året, og overskytende inntekter bør disponeres i henhold til handlingsregel om nedbetaling av lånegjeld. Økende gjeldsvekst og bemanningsutfordringer blir utfordrende for kommunen framover, i likhet med de fleste av landets kommuner. Ved å kontrollere gjeldsveksten kan kommunen opprettholde en stabil og sunn økonomi over tid og tilby nødvendige tjenester til innbyggerne uten å pådra seg økonomiske problemer.

Hol kommune vil trolig få et ekstraordinært utbytte fra Vardar energi i 2026 på om lag 18 mill.kr, som følge av at Å energi kjøper nær all virksomhet i Vardar AS. Detaljene om dette

blir kjent i oktober/november. Et ekstraordinært utbytte vil bokføres i driftsregnskapet, og inngå i årsoppgjøret ved disponering til disposisjonsfond dersom ikke andre utgifter må dekkes.